Vestfold
FYLKESKOMMUNE

Fylkesdirektørens budsjettpresentasjon

Økonomi- og handlingsplan 2027–2030

Fylkesdirektør Toril Eeg, 29. oktober 2026

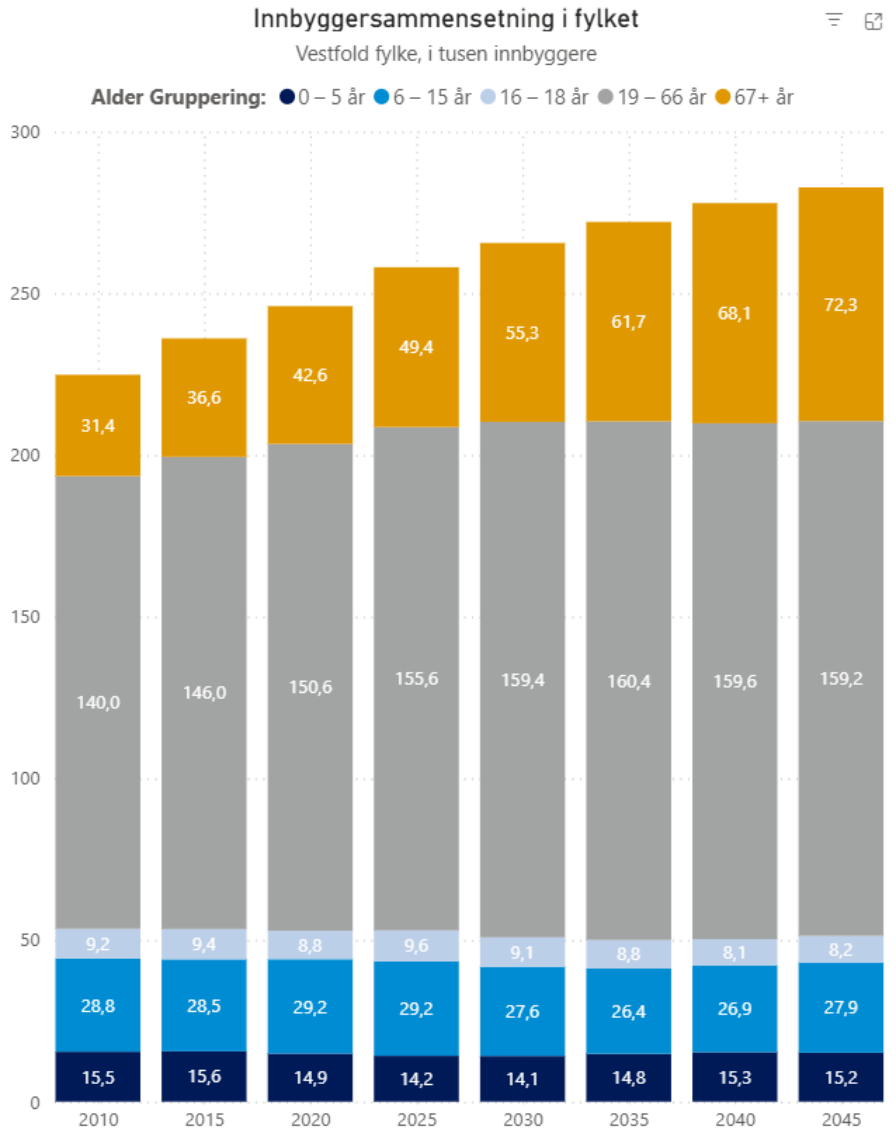

Bakgrunn for budsjett og handlingsprogram 2027–2030

- ✓ Statsbudsjett som prioriterer forsvar (krig og uro I Europa)
- ✓ Økonomisk innstramming i kommuner og fylkeskommuner
- ✓ Demografiendringer
- ✓ Økte renter, økte driftsutgifter og økende gjeld
- ✓ Klimaendringer
- ✓ Fortsatt høyt utenforskap
- ✓ Økte rettigheter – fullføringsreform
- ✓ Digitalisering

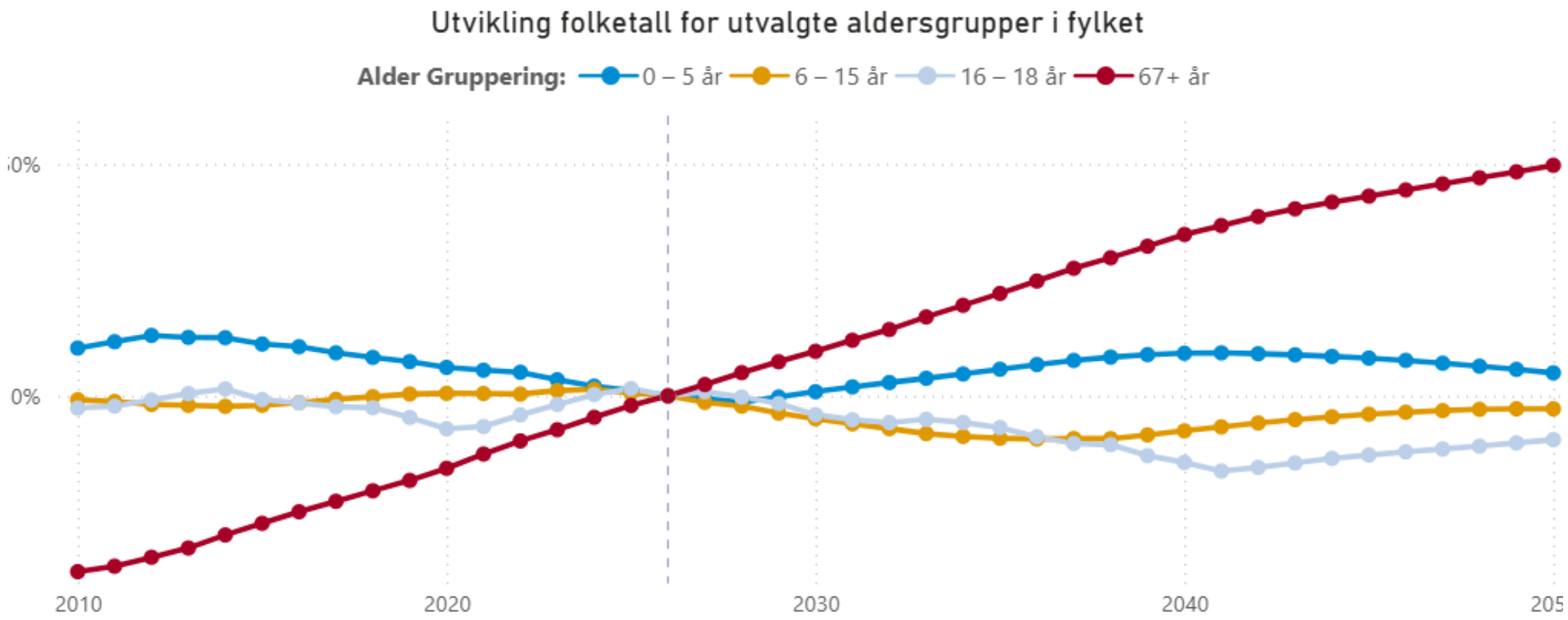
Demografi Vestfold

- SSB: 282 780 innbyggere i 2045
- Tilsvarer vekst på 8,9%
- Vekst for landet 2026-2050: 8,45%
- Størst vekst i aldersgruppen 67 år og eldre, både i Vestfold og landet

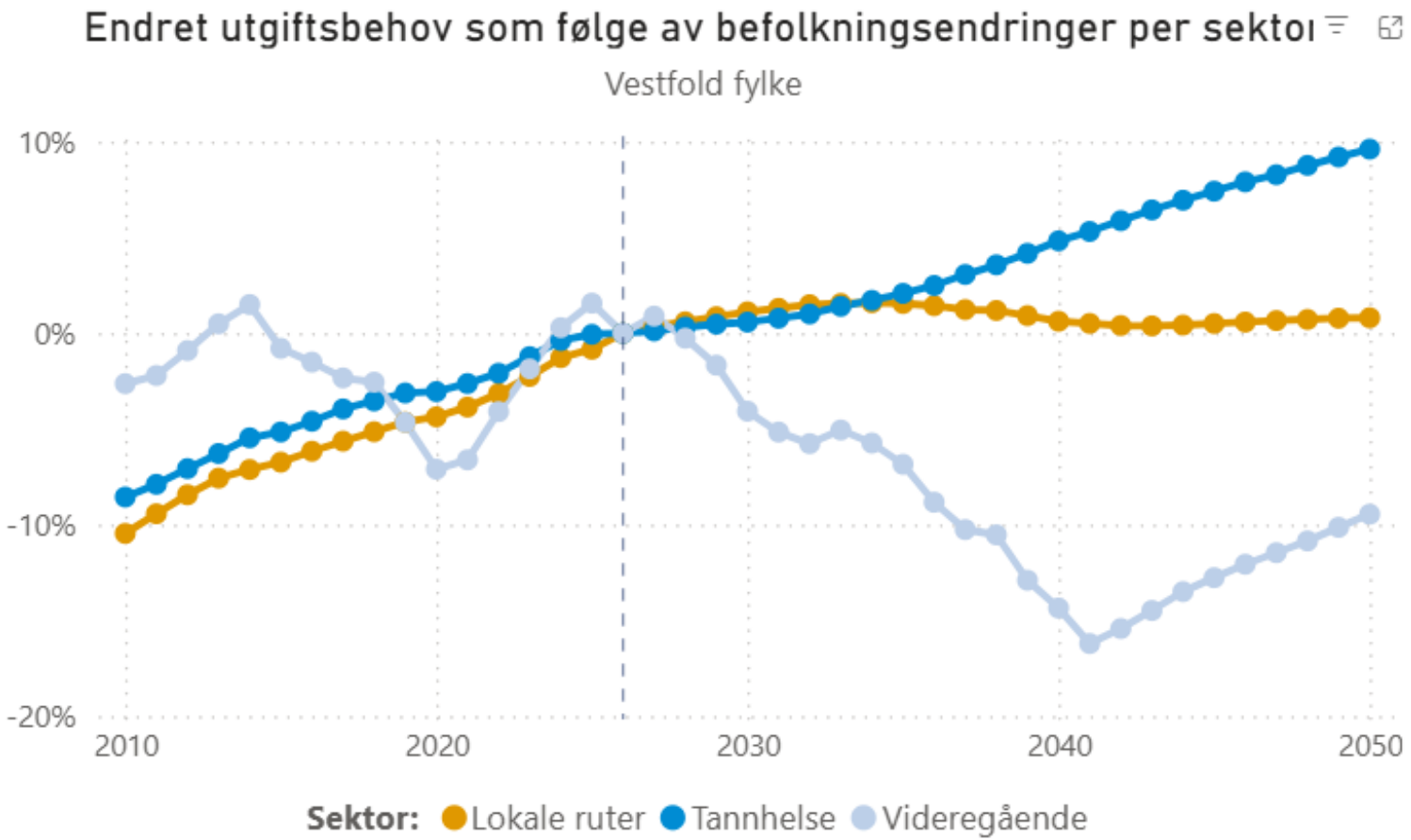
Figur: Befolkningsutvikling Vestfold frem til 2045, alle (SSBs hovedalternativ)

Utvikling for 16-18 åringer i Vestfold

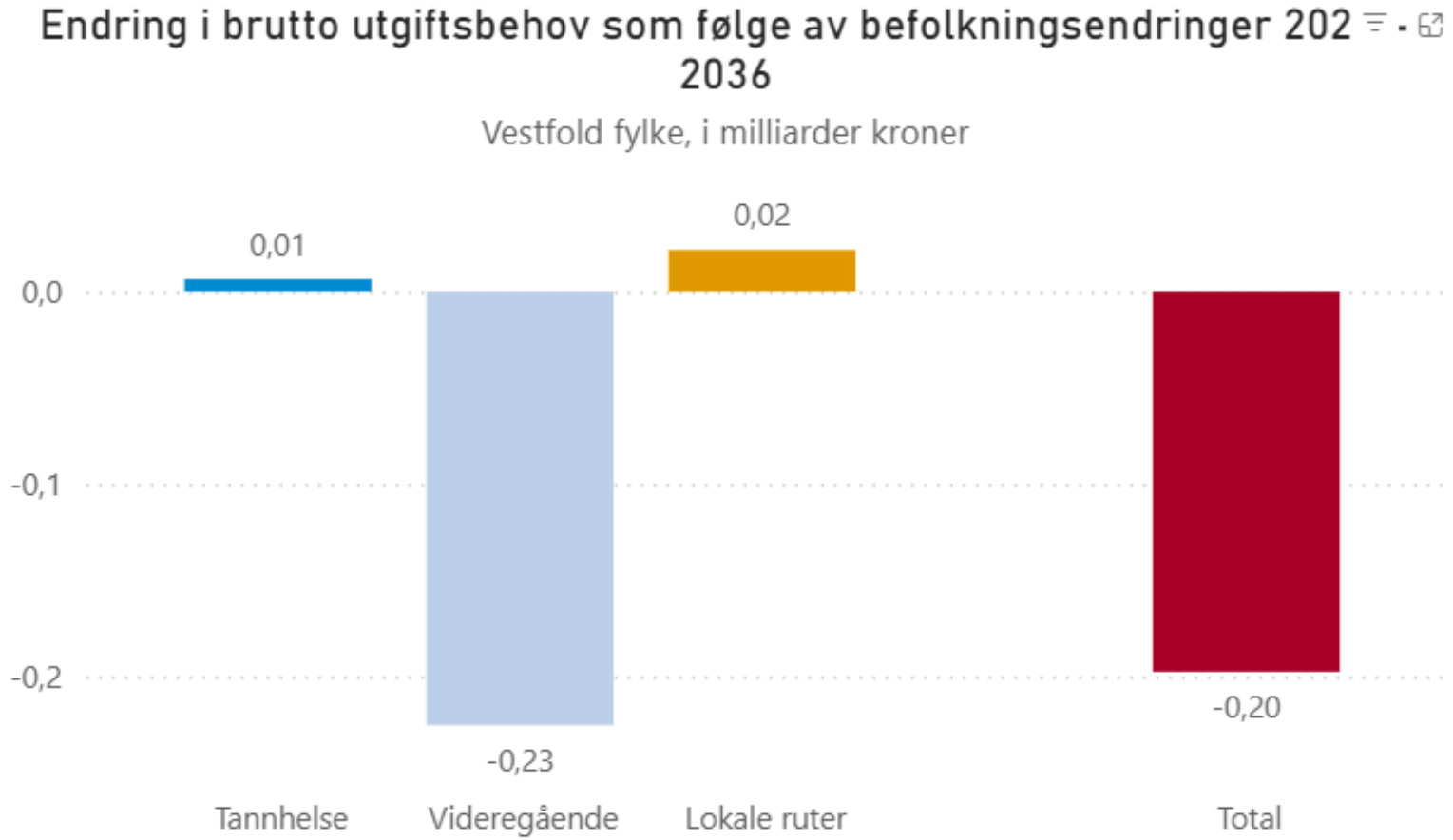

Figur: Befolkningsutvikling i Vestfold for utvalgte aldersgrupper frem til 2050, alle (SSB)

Endret utgiftsbehov som følge av demografiendringer

Endret utgiftsbehov per sektor i 10-års perioden

Satsingsområder for Vestfold fylkeskommune

- ✓ Økonomisk bærekraft. Reduserte utgifter og balanse mellom ambisjoner og ressurser.
- ✓ Inkludering og fullføringsreform
- ✓ Prioritere innbyggernære tjenester
- ✓ Ivareta regional utvikling i partnerskap med kommunene
- ✓ Bidra til vekst i regionen: Attraksjonskraft for næringsliv, verdiskapning, befolkningsvekst, bostedsutvikling
- ✓ Investeringer bygg og vei

Statsbudsjett 2027

Handlingsrom ut over demografi – kommuner og fylkeskommuner

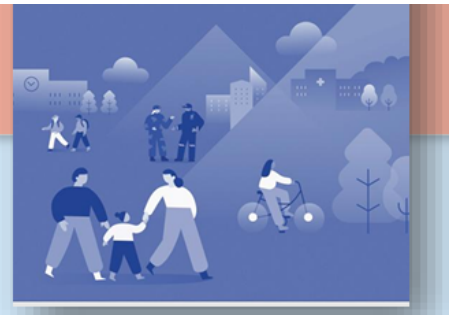
Mrd. kr

	Kommuner	**Fylkeskommuner**	**Totalt**
Vekst i frie inntekter	2,6	0,6	3,2
Demografi	*2,2*	*0,5*	*2,7*
Handlingsrom	0,4	0,1*	0,5

**Fylkeskommunene fikk i tillegg økte inntekter i Revidert nasjonalbudsjett 2026 på 450 mill. kroner som videreføres i 2027*

Fra statsbudsjettet

TIL FYLKESKOMMUNENE: 1,45 mrd. kroner

ETTÅRIG ØKNING:

1 mrd. kroner til fylkesvei

VARIGE MIDLER:

300 mill. kroner til kollektiv

100 mill. kroner til tannhelse

50 mill. kroner til takstsamarbeid innen jernbane

Forutsetninger vi ikke påvirker

- Beregnet økt handlingsrom:
- Vekst fra 2026-27 = 5,4% – pris og lønnsvekst 3,8 % = handlingsrom før demografi og andre oppgaver som ikke er kompensert for (fullføringsreform) på 1,6% eller ca 60 mill.kr.
- Forventet lønnsvekst inkl pensjon på 4,5%
- Forventet prisvekst på 2,9%
- Styringsrente som ligger på 4,5 % i, for deretter å gradvis avta

Sentrale inntekter – fra statsbudsjettet

Beløp i 1000

	Økonomiplan			
	2027	2028	2029	2030
Rammetilskudd	-1 733 655	-1 733 655	-1 705 655	-1 648 655
Skatteinntekt	-2 230 106	-2 230 106	-2 230 106	-2 230 106
Andre generelle driftsinntekter	-13 470	-13 470	-13 470	-13 470
Inntektsutjevning	-139 641	-139 641	-139 641	-139 641
Sum sentrale inntekter	**-4 116 872**	**-4 116 872**	**-4 088 872**	**-4 031 872**

Frie inntekter (Rammetilskudd + Skatteinntekter)

Totalt rammetilskudd	1 733 655 000 kr

Slik beregnes det samlede rammetilskuddet:

Innbyggertilskudd før omfordeling	2 438 508 361 kr

Omfordeling:

Utgiftsutjevning **)	−803 382 521 kr
Korreksjonsordningen for elever i statlige og private skoler	−821 945 kr
Tilskudd med særskilt fordeling	99 351 000 kr

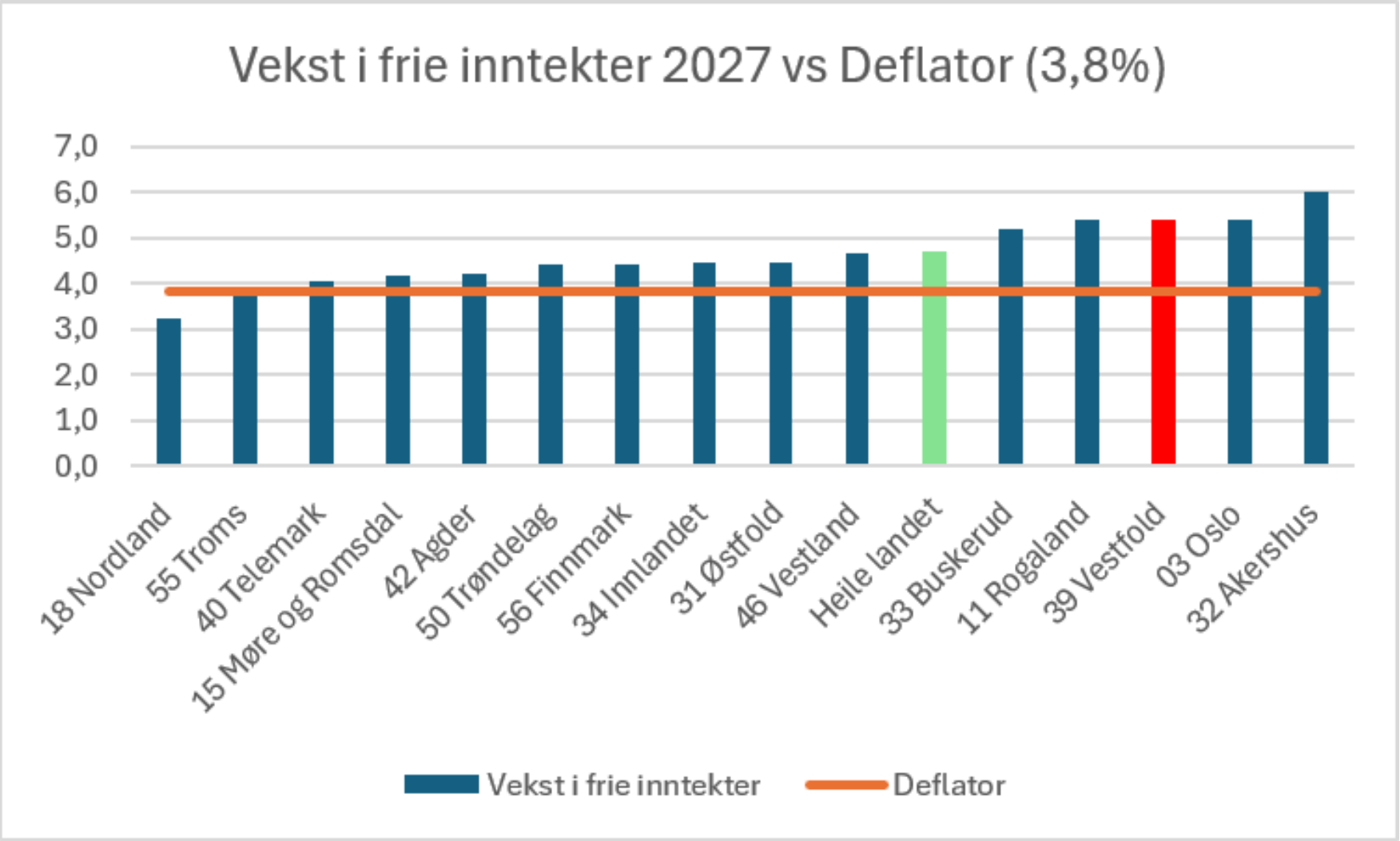
Anslag skatteinntekter	2 369 747 188 kr

Frie inntekter består av rammetilskudd og skatteinntekter.

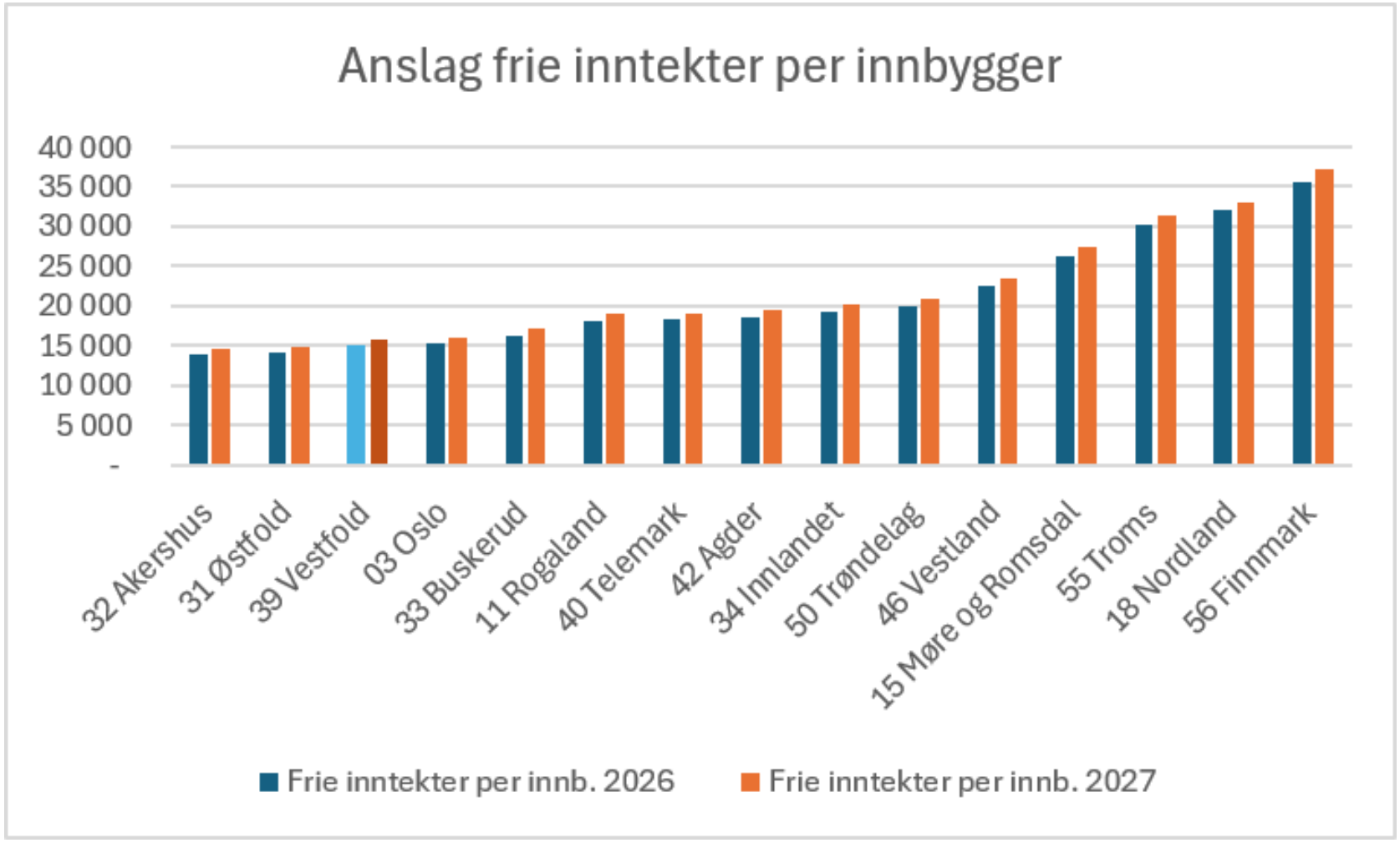
Skatteinntektene er for **Vestfold fylkeskommune** anslått til **2 369 747 188 kroner** i 2027, inkludert inntektsutjevning.

Siden vi ikke kjenner de endelige skatteinntektene for 2027 før i januar 2028, er det gjort et anslag på hvor store skatteinntektene for 2027 vil være. I anslaget er det tatt utgangspunkt i nivået på skatteinntektene i 2025. For den enkelte fylkeskommune er skatteanslaget for 2027 deretter framskrevet i tråd med veksten i det samlede skatteanslaget. Det betyr at det blir forutsatt en lik skattevekst per innbygger, med fordeling som i 2025.

Statsbudsjett 2027

Frie inntekter per innbygger 2026/2027

Antall innbyggere benyttet i grafen er fra 1.1.2026

Frie inntekter

Anslag frie inntekter øker med **209 mill.kr**. dvs 5,4% økning

Består av:

- Økt rammetilskudd fra 2026: **88 mill.kr.**

  Økt innbyggertilskudd = 109 mill.kr

  Endring utgiftsutjevning = - 8 mill.kr. Behovsindeks øker fra 0,812 til 0,815

  Økning tabell C (særskilt fordeling) = 2,3 mill.kr

  Siste års nedtrekk nytt innt. system = -16,3 mill. kr

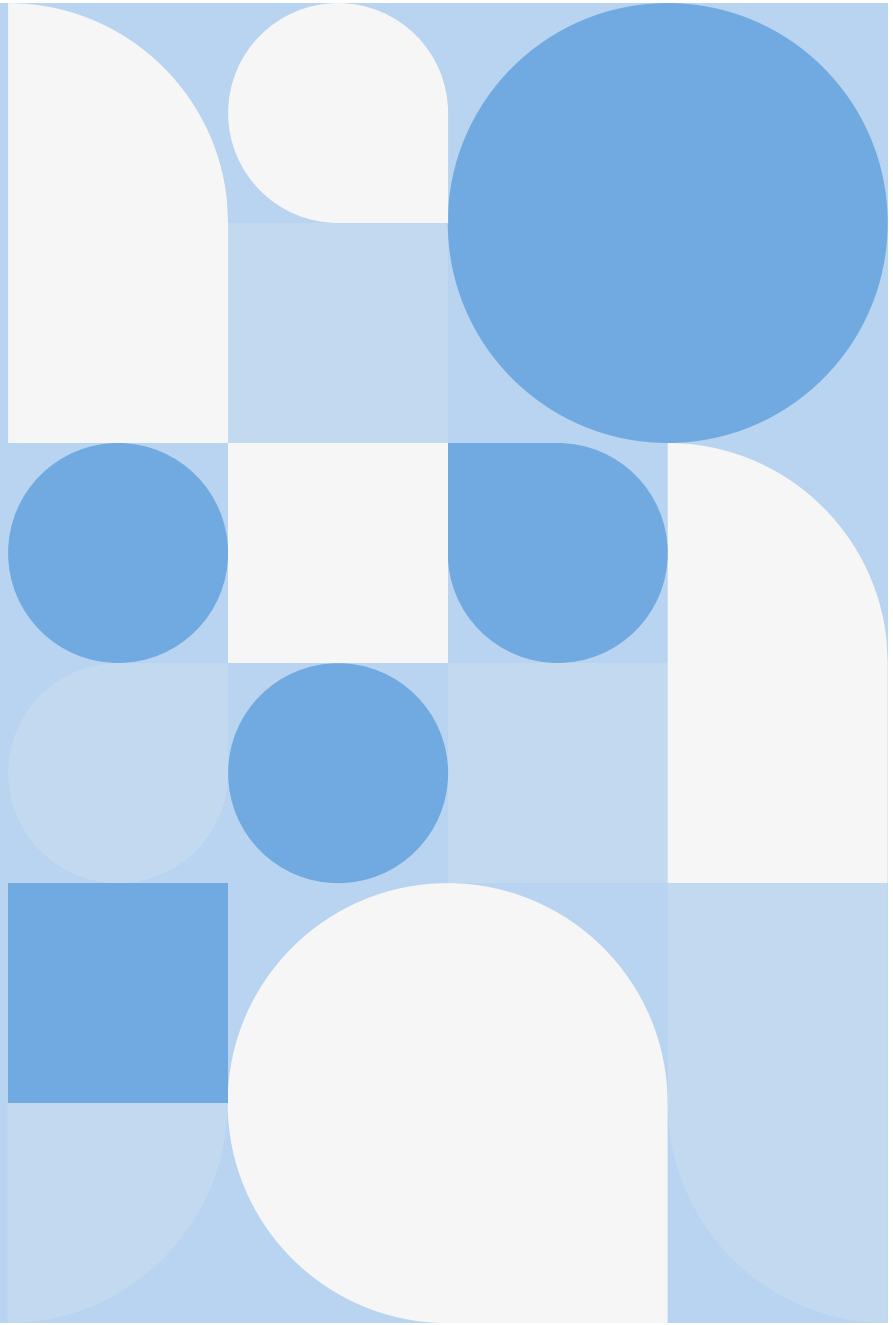
- Økte skatte inntekter (inkl innt.utj) **121 mill.kr**.

Tabell C

1. Opprusting fylkesveinett øker med 1,7 mill kr til 47,2 mill.kr
2. Kompensasjon tunnelsikkerhet – ingen økning
3. Ras og skredsikkerhet øker med 125.000 kr til ca 1 mill.kr
4. Egenandel tannbehandling øker med 4 mill.kr til 20 mill.kr
5. Kompensasjon nytt inntektssystem 35 mill.kr.

SUM tabell C: 99,4 mill.kr

Tilpasninger i drift

Samlede store utfordringer i driftsbudsjett 2027

- Nye busskontrakter (rutereduksjon på 5 % foreslått i 2027)

- Fullføringsreform

✓ Flere elever og flere på yrkesfag
✓ Utvidede rettigheter i videregående opplæring
✓ Meropplæring
✓ Vikar

- Fylkesvei

Økonomisk bærekraft

180 mill i driftsforbedringer og innsparinger frem til 2030 for å nå måltall på 3% overskudd.

(tilpaset med 80 mill I 2026)

Sektor opplæring og tannhelse

Nye tiltak opplæring og tannhelse

1. Flere elever AHT: 2,5 mill.kr
2. Vekst yrkesfag: 3,6 mill.kr
3. Lærekontrakter: 8 mill.kr
4. Elev PC: 6 ,5 mill.kr
5. Realkompetansevurdering og karriereveiledning 2 mill kr

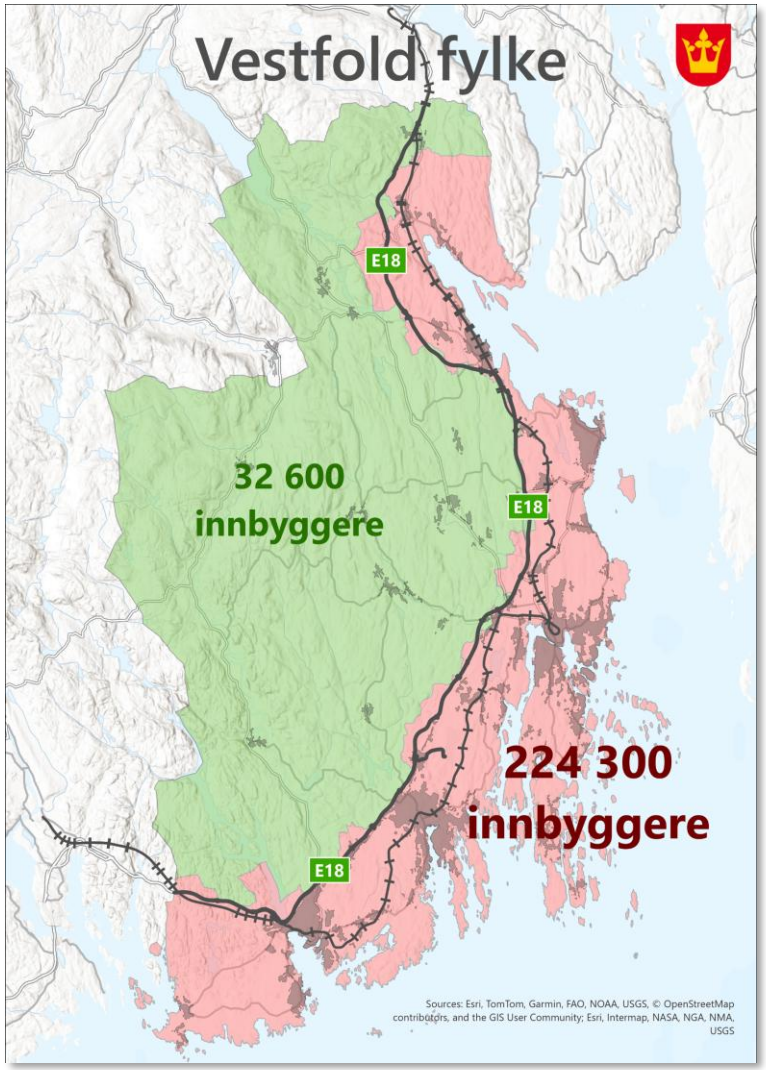
Sektor samferdsel

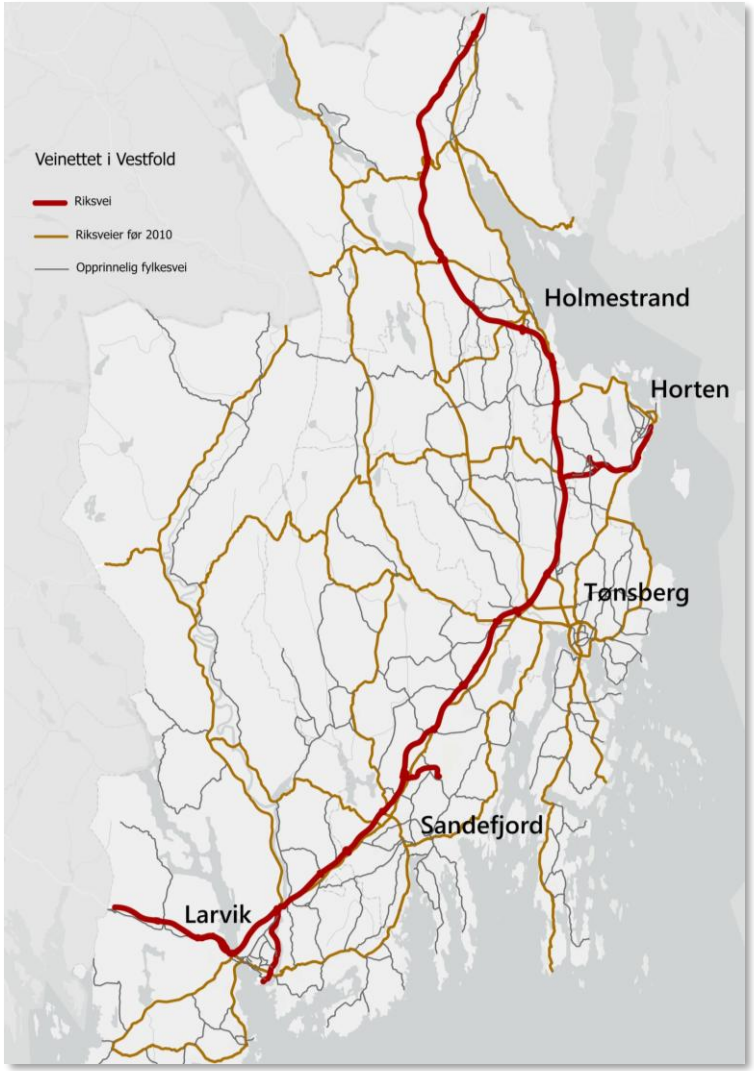
Kollektiv

Innsparingstiltak "Teoretisk, maksimal rutekutt	2026	2027	2028	2029	2030
Økonomi- og handlingsplan 2026-2029	-32 000	-90 000	-124 000	-134 000	-134 000
Politisk vedtak høst 2026	32 000	32 000	32 000	32 000	32 000
SUM vedtak 2026-2029	0	-58 000	-92 000	-102 000	-102 000
Nytt forslag til tiltak i denne økonomiplanen		29 000	29 000	29 000	29 000
Gjenstående innsparing som nå ligger i rammen		-29 000	-63 000	-73 000	-73 000
Rutereduksjon (akkumulert)		*5 %*	*10 %*	*13 %*	*13%*

Vestfold

- Landets tredje høyeste folketetthet
- Nest størst trafikkbelastning i landet på fylkesveiene
- 3 av de 9 mest trafikerte fylkesveiene i landet
- Fordeling fylkesvei/riksvei 8:1 (vs. landsgjennomsnitt 4:1)

Infrastruktur

- Etterslepet har siden 2019 økt med 100 km til 400km
  - Fylkesveikriteriene hensyntar ikke i tilstrekkelig grad ÅDT
  - Økte utgifter bruvedlikehold i Vestfold.
  - Årlig vedlikeholdskostnader øker med 190 mill kr årlig

Foto: Anja Bauermann / unsplash.com

Innsparinger samferdsel

1. Reduksjon veivedlikehold: -6 mill.kr.
2. Sesongslukking veilys: - 2 mill.kr
3. Reduksjon trafikksikkerhet: - 2 mill.kr
4. Reduksjon veimerking: - 1.5 mill.kr

Nye tiltak samferdsel

1. Kostnadsøkning kollektiv 45 mill.kr
2. Kollektiv 29 mill,kr

Utvikling - drift for 2027 - 2030

Økonomiplan 2027-2030

i 1000 kr	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Rammetilskudd	-1 873 296	-1 873 296	-1 845 296	-1 788 296
Inntekts- og formuesskatt	-2 230 106	-2 230 106	-2 230 106	-2 230 106
Andre generelle driftsinntekter	-13 470	-13 470	-13 470	-13 470
Sum generelle driftsinntekter	**-4 116 872**	**-4 116 872**	**-4 088 872**	**-4 031 872**
Korrigert sum bevilgninger drift, netto	**3 736 855**	**3 653 324**	**3 613 204**	**3 571 290**
Avskrivninger	236 678	247 727	271 209	295 188
Sum netto driftsutgifter	**3 973 533**	**3 901 051**	**3 884 413**	**3 866 478**
Brutto driftsresultat	**-143 339**	**-215 821**	**-204 459**	**-165 394**
Renteinntekter	-94 583	-87 789	-69 809	-66 159
Utbytter	-2 000	-2 000	-2 000	-2 000
Renteutgifter	212 160	220 816	215 138	218 976
Avdrag på lån	137 006	142 144	148 841	150 549
Netto finansutgifter	**252 583**	**273 171**	**292 170**	**301 366**
Motpost avskrivninger	-236 678	-247 727	-271 209	-295 188
Netto driftsresultat	**-127 434**	**-190 377**	**-183 498**	**-159 216**

Investering i økonomiplanperioden

Totale investeringer per sektor/stabsavdeling

i 1000 kr	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Sum Økonomi	450 410	534 300	297 300	124 500
Sum Organisasjon	5 000	10 605	6 000	7 000
Sum Opplæring og tannhelse	8 000	28 000	20 000	42 000
Sum Samferdsel	348 214	725 400	1 026 700	1 595 400
Sum Samfunnsutvikling	-	-	-	-
Sum	**811 624**	**1 298 305**	**1 350 000**	**1 768 900**
herav Bypakke Tønsberg-regionen	129 300	440 400	700 500	1 262 900
Sum ekskl Bypakke Tønsberg-regionen	**682 324**	**857 905**	**649 500**	**506 000**

Investeringer

- Samlet i økonomiplanen 2,5 mrd kr (investeringer i varige driftsmidler)
- Samferdsel – betydelige investeringer i første del av økonomiplanen
- Ny videregående skole i Holmestrand kommune utgjør en stor andel siste del av økonomiplanperioden
- Øke egenfinansiering av investeringer både fra drift og fond

Driftsbudsjett 2027–2036

Driftsregnskap i mill. kr	**2 027**	**2 028**	**2 029**	**2 030**	**2 031**	**2 032**	**2 033**	**2 034**	**2 035**	**2 036**
Brutto driftsinntekter inkl demografiendring	-4 884	-4 884	-4 856	-4 799	-4 775	-4 764	-4 784	-4 769	-4 741	-4 684
herav demografi nedtrekk	*-*	*-*	*28*	*85*	*109*	*120*	*100*	*115*	*143*	*200*
Frie driftsinntekter	-4 117	-4 117	-4 089	-4 032	-4 008	-3 997	-4 017	-4 002	-3 974	-3 917
Korrigert sum bevilgninger drift, netto	3 737	3 653	3 613	3 571	3 571	3 571	3 571	3 571	3 571	3 571
Netto finans	253	273	292	301	305	308	309	308	307	307
Netto driftsresultat	-127	-190	-183	-159	-132	-117	-137	-122	-96	-39
Netto driftsresultat i % av brutto inntekter	**2,6 %**	**3,9 %**	**3,8 %**	**3,3 %**	**2,8 %**	**2,5 %**	**2,9 %**	**2,6 %**	**2,0 %**	**0,8 %**

Utvikling i totalt disposisjonsfond i mill. kr	**2 027**	**2 028**	**2 029**	**2 030**	**2 031**	**2 032**	**2 033**	**2 034**	**2 035**	**2 036**
Totalt disp fond 1.1	1049	976	967	950	909	901	878	875	857	813
Avsetning	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Bruk	-73	-10	-17	-41	-8	-23	-3	-18	-44	-101
Totalt disp fond 31.12	976	967	950	909	901	878	875	857	813	712
Totalt disp.fond i % av brutto inntekter	**20,0 %**	**19,8 %**	**19,6 %**	**18,9 %**	**18,9 %**	**18,4 %**	**18,3 %**	**18,0 %**	**17,1 %**	**15,2 %**

Gjeldsutvikling i mill. kr	**2 027**	**2 028**	**2 029**	**2 030**	**2 031**	**2 032**	**2 033**	**2 034**	**2 035**	**2 036**
Lån 1.1	3 666	3 953	4 348	4 580	4 696	4 816	4 872	4 911	4 929	4 950
Årets lånebehov	424	537	381	269	272	207	188	164	165	215
Min.avdrag	-137	-142	-149	-153	-152	-151	-149	-147	-144	-142
Lån per 31.12	3 953	4 348	4 580	4 696	4 816	4 872	4 911	4 929	4 950	5 023
Netto lånegjeld i % av brutto inntekter	**80,6 %**	**88,7 %**	**94,0 %**	**97,5 %**	**100,5 %**	**101,9 %**	**102,3 %**	**103,0 %**	**104,0 %**	**106,9 %**

Politisk Partnerskap

Innsatsområder:

- ✓ Verdiskapning og arealplanlegging
- ✓ Utenforskap
- ✓ Infrastruktur